

Statenmededeling aan Provinciale Staten

Onderwerp

Programma Natuur en Samenleving

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3564407

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De hoofdlijnen van het Programma Natuur en Samenleving.

Aanleiding

Het provinciaal Natuurplan 'Brabant: Uitnodigend Groen' (BrUG) is uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma 'Brabant: Uitnodigend Groen'. Het (deel)programma Natuur en Samenleving geeft uitvoering aan de opgave 'Natuur verankerd in de samenleving' uit het BrUG. De beoogde ambitie van deze pijler is om investeringen vanuit de samenleving (burgers, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven) in natuur en landschap tot stand te brengen. Als partijen uit de samenleving bereid zijn medeverantwoordelijkheid te dragen, versterken we de Brabantse natuur en vergroten we het draagvlak. De uitvoering van het natuurbeleid wordt zo beter haalbaar en betaalbaar.

Het programma Natuur en Samenleving geeft aan op welke wijze de provincie het Brabantse bedrijfsleven (industrie, dienstensector, landbouw), natuureigenaren, maatschappelijke organisaties, lokale overheden en burgers hiertoe stimuleert en faciliteert.

Thema's uit de Agenda van Brabant waaraan de uitwerking van het programma Natuur en Samenleving een bijdrage levert, zijn:

- Een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat;
- Gezondheidsbevordering burgers en betaalbaarheid van de zorg;
- Participatie van burgers en actief burgerschap;
- Bevorderen leefbaarheid en transformatie van bestaand stedelijk gebied.

Daarbij worden verbindingen gelegd tussen overheid, ondernemers, onderzoek/onderwijs en omgeving (4 O's).

Bevoegdheid

Gedeputeerde Staten zijn bevoegd tot het vaststellen van het programma Natuur en Samenleving. De Provinciale Staten hebben BrUG in september 2012 vastgesteld.

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3564407

Kernboodschap

1. *Het programma geeft uitvoering aan de provinciale ambitie om natuur meer te verankeren in de samenleving*

1.1 *Natuur en landschap stimuleren behoud en nieuwvestiging van hoogwaardige bedrijvigheid*

De Taskforce Natuur & Economie (samenwerking provincie – SER Brabant) wordt ingezet om verbindingen tot stand te brengen tussen economische ontwikkeling en de kwaliteit van natuur en landschap. De Taskforce draagt kennis uit en organiseert samenwerking tussen bedrijven, overheden en groene organisaties.

Een groene omgeving is van invloed op de vestiging van hoogwaardige bedrijvigheid en het aantrekken van hoogwaardige werkgelegenheid. Veel bedrijventerreinen en kantorenlocaties hebben een matige uitstraling en weinig maatschappelijk draagvlak. Onbenutte ruimten kunnen (tijdelijk) worden ingezet voor energiewinning, opslag en zuivering van water, wandelgroen, e.d. Vergroening en verduurzaming van bedrijvenlocaties en hun inpassing in de omgeving dragen bij aan de ruimtelijke kwaliteit en economische vitaliteit van de economische regio. Bovendien herbergen groene bedrijvenlocaties een grote variatie aan planten en diersoorten.

1.2 *Bedrijven investeren in natuur door vernieuwende samenwerkingsverbanden aan te gaan en door verduurzaming van de productketen*

Er is veel winst te behalen voor natuur door de impact van productieprocessen op milieu, water en grondstoffen verder te verlagen door het sluiten van waterkringlopen, hergebruik van afvalstoffen en reststoffen. Bedrijven zijn in het kader van vernieuwing van duurzaam ondernemen op zoek naar innovaties waarbij bijv. natuurlijke grondstoffen (o.m. afkomstig uit de natuur) onderdeel uitmaken van het eindproduct.

1.3 *Zorg- en gezondheidsinstellingen onderschrijven de belangen voor natuur en benutten deze*

Er is een positieve relatie tussen het contact met natuur en groen en een gezonde leefstijl, de versnelling van het genezingsproces en het welzijn bij ouderen en hulpbehoevenden.

Ondernemingen in de gezondheid erkennen deze verbanden en de Provinciale Raad voor de Gezondheid onderschrijft deze betekenis van natuur. De financiële baten die aan deze relaties zijn verbonden, zijn echter lastig te berekenen, aangezien meerdere factoren een rol spelen. Er zal een Taskforce Gezondheid & Natuur worden opgericht die haar uitgebreide netwerk en invloed inzet om partijen samen te brengen en kennis uit te dragen.

Ziekenhuis Bernhoven en de gemeente Uden hebben de handen ineen geslagen om een zogenaamd groen zorglandschap te ontwikkelen, waarbinnen verbindingen tot stand worden gebracht tussen het aanbieden van zorg / genezing, natuurbeleving en de aanleg van groen. De ambitie is om op meerdere plaatsen in Brabant dergelijke initiatieven te bevorderen.

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3564407

1.4 Eigenaren van natuurgebieden zetten groen ondernemerschap in voor beheer van de natuur

De kosten voor natuurbeheer zijn tegenwoordig vaak hoger dan de traditionele opbrengsten (vaak houtteelt). Eigenaren van natuurgebieden (vooral landgoederen) worden gestimuleerd om nieuwe baten te halen uit natuur. Dit vraagt om innovatief ondernemerschap en kennis van de afzetmarkt. De huidige initiatieven zijn nog te kleinschalig en lopen het risico met elkaar te concurreren. Regievoering en kennisuitwisseling worden ingezet voor professionalisering en het ontwikkelen van verdienmogelijkheden van natuur.

1.5 Agrarische ondernemers zetten natuurlijke processen in bij hun bedrijfsvoering

De bodemkwaliteit is door het intensieve landgebruik afgenomen. Het verminderde gehalte aan organisch stof heeft agrarische opbrengsten gevoelig gemaakt voor ongunstige weersomstandigheden en restanten aan bestrijdingsmiddelen en geneesmiddelen bedreigen de waterkwaliteit. Door het inzetten van maatregelen in de agrarische bedrijfsvoering die gebaseerd zijn op natuurlijke processen, zal de bodemvitaliteit zich herstellen. De dosering van meststoffen en bestrijdingsmiddelen kan zo aanzienlijk worden teruggebracht. Uit Brabantse praktijkprojecten blijkt dat deze aanpak ook economisch rendabel is. De ambitie is de verduurzaming van de agrarische bedrijfsvoering vanuit de agrariërs die voorop lopen op te schalen.

1.6 Meer burgers dragen (actief) bij aan beheer en onderhoud van natuurgebieden

Werken in de natuur is goed voor de gezondheid van burgers en draagt bij aan het beheer van natuurterreinen en biodiversiteit. In Brabant zetten ca. 20.000 vrijwilligers zich in voor de natuur. De uitdaging ligt in het verjongen van de groep van vrijwilligers en het waarborgen van de continuïteit van het vrijwilligerswerk. Initiatieven om de bijdrage van burgers aan natuur te vergroten worden gestimuleerd.

Datum

7 april 2014

Documentnummer

3564407

1.7 Groene burgerinitiatieven worden gestimuleerd.

Meer groen in de woon- en werkomgeving versterkt de betrokkenheid bij natuur en leidt tot een verbetering van de leefbaarheid en de sociale cohesie. Groen nodigt uit tot meer bewegen en een groene omgeving stimuleert bovendien het natuurbesef bij kinderen. Burgers en maatschappelijke organisaties nemen op veel plaatsen al het initiatief voor vergroening in de wijk of leefomgeving. Deze groene burgerinitiatieven zullen we stimuleren en combineren met versterking van de biodiversiteit in de leefomgeving.

Consequenties

De bewustwording van de betekenis van natuur voor de samenleving en de Brabantse economie leidt tot meer draagvlak voor en betrokkenheid bij natuur. Natuur en landschap worden ingezet ten behoeve van het bedrijfsleven, ondernemers, burgers en maatschappelijke organisaties en staat zo midden in de samenleving. Deze ontwikkeling draagt bij aan een natuurbeleid dat ook op langere termijn haalbaar en betaalbaar is.

Europese en internationale zaken

n.v.t.

Communicatie

Er wordt een communicatietraject gestart naar gemeenten, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven over de ambities van het programma en de aanpak om deze partijen te informeren en deelname aan de uitvoering ervan te stimuleren. Via communicatiemiddelen brengen we onze partners op de hoogte van succesvolle resultaten en vergroten we hun betrokkenheid.

Bijlagen

-

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk mw. ir. A.M. Burger

Auteur: H.J.S.M. Vissers, HVissers@brabant.nl, (073) 680 84 82
Cluster Natuur en Milieu, Programma Natuur

